

bb 90. szakszervezeti küldöttség utazott berlinbe

la/-s la

1968. december 13.

pénteken gáspár sándornak, a szot főtitkárának vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott berlinbe. a küldöttség részt vesz a szakszervezeti világszövetség végrehajtó bizottságának, majd ezt követően főtanácsának ülésén.

a küldöttséget a nyugati pályaudvaron a szot titkárságának tagjai bucsúztatták. az elutazásnál jelen volt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete./mti/

210 Zeln

- v é g e -

-54-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 14.

bb 1. december 22-én és 23-án 131 mentesítő vonat indul a budapesti pályaudvarokról - jegyelővételt ajánl a MÁV

i hbj/tr-lm la

1968. december 14.

a MÁV számítása szerint december 21-től január 3-ig - tekintettel a hármas, illetve a kettős ünnepre - rendkívül nagy lesz a forgalom, valószínűleg nagyobb, mint más években. várhatóan legtöbben december 22-én és 23-án utaznak a fővárosból vidékre, mégpedig a debreceni, a nyíregyházi, a miskolci, a győri, a kiskunhalasi és a békéscsabai vonalak lesznek a legzsúfoltabbak. csak ezen a két napon budapestről 131 mentesítő vonat is szállítja az utasokat. december 30-ra is 43 mentesítő vonatot állít be a vasút. az ünnepi időszakban - tehát december 21-től január 3-ig - összesen 423 mentesítő vonatot közlekedtet. ezzel szemben - mivel a sokévi tapasztalatok azt mutatják, hogy karácsony napján nagyon kevesen utaznak, elsősorban a mellékvonalakon a menetrendekben meghirdetett vonatok közül néhányat leállít, de csak december 25-én. a változásokról az utasok az állomásokon jóelőre tájékozódhatnak.

az ünnepek előtt sokan utaznak olyanok, akik ritkábban szállnak vonatra, s elkapja őket az utazás izgalma, keresgélnek a szerelvényeket. a jó tájékoztatás érdekében a budapesti és a nagyobb vidéki pályaudvarokon megerősítik az információs szolgálatot, a csarnokokban a beosztott vasutasok közlik az érdeklődőkkel, mikor, honnan indulnak a szerelvények, stb.

/folyt.köv./

Zeln

- 1 -

bb 1. /december 22-én ... 1. folyt./-lm

amikor nagy tömegek fordulnak meg az állomásokon, különösen fontos a biztonsági előírások betartása. sok évi tapasztalat, hogy sokan éppen ilyenkor ugrálnak fel és le a kocsikról, járnak a vágányok közt, stb. a máv éppen ezért nyomatékosan felhívja a figyelmet a fegyelmezett magatartásra, ezzel lehet leghatásosabban megelőzni a baleseteket, a torlódások megelőzésére pedig az utasok lehetőleg váltsák meg előre jegyeiket. /mti/

bb 2. a kollégiumok elősegítik a felsőoktatási intézmények oktató-nevelő munkáját

1 fo/gk-lm sr

1968. december 14.

háromszáz millió forintos beruházással a második öt éves tervben húsz új felsőoktatási diákokotthon épült. új kollégiummal gazdagodott a többi között a szegedi orvostudományi egyetem, az egri és a nyíregyházi főiskola, a debreceni tudományegyetem, a budapesti műszaki egyetem és a közeljövőben birtokukba vehetik az eötvös loránd tudományegyetem fiataljai is az új, korszerű diákokotthonok. a felsőoktatási intézmények hallgatóinak ma már több mint fele, vidéken pedig háromnegyede él kollégiumokban, illetve diákokotthonokban. a diákokotthon azonban nem tekinthető a hallgatóknak nyújtott puszta szociális segítségnek, még akkor sem, ha a benne lakó fiatalok a költségek térítésére eddig mindössze 200 forintot fizetnek, s az állami további 700 forintot áldoz egy-egy hallgatóra havonta. a fizikai jólétükről történő gondoskodás mellett ugyanis a kollégiumok, diákokotthonok olyan közösségek, amelyekben jobb lehetőség nyílik az intenzívebb tanulásra, általában az egészségesebb életmódra. a diákokotthon olyan pedagógiai eszköz, amely jelentősen kiegészítheti, tovább mélyítheti a felsőoktatási intézmények oktató-nevelő munkáját, - ezeket a gondolatokat fejtette ki nyilatkozatában dr. tóth tibor, az eötvös kollégium igazgatója, a közelmúltban megalakult országos felsőoktatási kollégiumi bizottság főtitkára.

/folyt.köv/

Zeli

- 2 -

bb 2. / a kollégiumok elősegítik ... 1. folyt./-ju

a 25 tagú bizottság feladata - mondotta -, hogy az oktató-nevelő munka terén szerzett tapasztalatokat összegyűjtse, a legjobbakat valamennyi kollégium rendelkezésére bocsássa és egyben segítse ezek megvalósítását. javaslatokat dolgoz ki az állami és társadalmi irányító szerveknek a kollégiumi nevelés feltételeinek fejlesztésére, segítséget nyújt a neveléstudománnyal foglalkozó tanulmányok publikációjához. a bizottság egyebek között tanácsadó tisztséget is betölt az illetékes szaktárcák mellett. a bizottság operatív szervként hozta létre a területi munkabizottságokat; budapesten kettő, vidéken hat ilyen működik majd. ezek feladatkörébe tartozik annak megítélése, illetve elsősegítése, vajon az adott diákokotthonban megértek-e már a feltételek, hogy a nagyobb önállósággal rendelkező kollégiumi címet elnyerje. a területi bizottságok gondoskodnak a kollégiumok, illetve diákokotthonok állami és ifjúsági vezetőinek továbbképzéséről, a központilag kiadott anyagok feldolgozásáról, tájékoztatnak és tájékoztatnak együttműködésre ösztökélik a kollégiumokat.

az igazgató végül elmondotta, hogy a tervek szerint országos értekezleten vitatják meg az oktató-nevelő munkával összefüggő legaktuálisabb kérdéseket. előreláthatólag 1969 derekán veszprémbe hívják össze a kollégiumi igazgatók és diákbizottságok titkárainak négynapos országos értekezletét. /mti/

bb 3. ujdonság a hanglemez-piacon

1 ol/-ju sr la

1968. december 14.

aradszky lászló új nagylemeze a hanglemezboltokba került. a felvételen 12 új táncszám szerepel, köztük a nathalie egy új változata, színes forgatag / natasa / címmel. az express zenekart bágya andrás vezényli. /mti/

Zeli

-3-

bb 4. hogyan ,, ketyegnek,, a biológiai órák?

b vid-kz/tné-ju ká la

1968. december 14.

mi szabályozza az élő szervezetek ritmikus periódusokban ismétlődő életfolyamatait? - erre a kérdésre keresnek választ a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai intézetének kutatói. a rendszeresen ismétlődő folyamatok közül a legismertebb az alvás, az ébredés, illetve a primitív állatoknál a nyugalmi és az aktív állapot. azokat a mechanizmusokat, amelyek ezeket az életfolyamatokat szabályozzák, biológiai óráknak nevezik. a szabályozás biokémiája a mai napig ismeretlen. felderítésére a kutatók a bonyolult szervezetek egyszerűsített modelljein - a kagylókon - végzik kísérleteiket. sikerült megállapítani, hogy a kagylók záróizmának működése - amely ugyancsak aktív és nyugalmi szakaszra tagolódik - a központi idegrendszer szabályozó befolyása alatt áll. ez úgy valósul meg, hogy az idegsejtekben található szerotoninszint-növekedés aktív szakaszt, a szerotoninszint-csökkenés pedig nyugalmi szakaszt eredményez. ha a szerotoninszintézist megakadályozzák, aktív szakasz nem jön létre, de a kívülről bevitt szerotonin ismét ,, felélénkíti,, a kagylót. a biológiai óra ,, ketyegése, ez esetben tehát az ember idegrendszerének bizonyos részeiben is megtalálható, de működése még nem tisztázott. a tihanyi kutatók megállapítását érthető módon éppen ebből a szempontból tartják szakörökben rendkívül nagy jelentőségűnek. /mti/

--

bb 5. 120 millió téglával több, mint tavaly

i sb/tr-ju la

1968. december 14.

a téglá- és cserépipari egyesülés mintegy 180 gyárának nagy részében megkezdődött a téli nagyjavítás, leálltak a téglaprések, de a korábban előkészített félkész-termék feldolgozásában, az égetésben nem tartanak szünetet. az előzetes számítások szerint a gyárak az előirányzatnak megfelelően teljesítik ezévi feladatukat, 120 millió téglával többet adnak az építőknak, mint tavaly. a termelés fokozása lehetővé tette a téglaimport elhagyását, mivel a lakosság saját ház építkezéseinek ellátására a múlt évinél mintegy 70 millióval több hazai téglát bocsátottak a belkereskedelmi építőanyagipari vállalatok rendelkezésére. az egyesülés gyárai most arra készülnek, hogy a zavartalan munkához elegendő téglát szállítsanak az építőknak tavasszal is, amikor a jövő évi építkezések zöme megkezdődik. /mti/

--

↓ a szerotoninszint ingadozásának felel meg. ez a rendkívül fontos aktív anyag

-4-

Zelr'

bb 6. átjáróházas csaló - kétévi szabadságvesztés

i bc/tr-ju sr la

1968. december 14.

molnár istván, 40 éves, büntetett előéletű foglalkozás nélküli, debreceni lakos a fővárosban, s lakóhelyén megismerkedett olyan személyekkel, akik különböző építkezési anyagokat - cserepet, csempét, kerítésoszlopot, drótot - akartak vásárolni, s felajánlotta segítségét. nem egyszer azzal fértözött bizalmukba, hogy azt állította: ő is ugyanabban a faluban lakik. a benne megbízóktól különböző összegeket csalt ki. egyeseket azután úgy hagyott faképnél, hogy átjáróházhoz vitte őket, s a másik kijáraton eltávozott. egyik vevőjét további vásárlásra egy szaküzletbe kísérte, s úgy szabadult meg tőle, hogy a saját aktatásakáját át adta neki, őrizze meg, míg ő a mellékhelyiségbe megy. a táskát a becsapott férfinél maradt, molnár pedig észrevétlenül eltávozott, az üzletből.

a központi kerületi bíróság molnár istvánt kétévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

Zelr'

--

-5-

bb. 7. fontos határozatokat hozott az ellenállók nemzetközi szövetségének vezetősége

1 vt/lk/sr/il la

1968. december 14.

mint ismeretes, bécsben tartotta legutóbbi ülését az ellenállók nemzetközi szövetségének /fir/ vezetősége. a tanácskozásról tájékoztatta az mti munkatársát gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára, a vezetőség tagja. elmondotta, hogy az ülésen beható vitát folytattak a nemzetközi helyzetről. a leglényegesebb állásfoglalások tükröződnek a határozatban is, amely rámutat, hogy a fir a világbékét ismét fenyegető nácizmus, fasizmus és militarizmus újjáéledése ellen tovább fogja fokozni tevékenységét. a határozat hangsúlyozza, hogy a őfir vezetősége élesen elítéli az nszk vezető politikusaiknak az európai status quo megváltoztatására irányuló törekvéseit, azt, hogy nem hajlandók elismerni azokat a határokat, amelyek a szövetségesek a leigazott népeket felszabadító győzelem után Európában kiakították. ugyancsak elítéli azt a törekvést, hogy nyugat-németország atomfegyverek birtokába akar jutni és megtagadja a csatlakozást e fegyverek terjedését tiltó szerződéshez. a nácizmus áldozatait és az ellenállási harcosait a nácizmusnak a potsdami egyezményt nyíltan sértő minden fajta újjáéledése ellen foglalnak állást, a fir vezetősége követeli az npd a htag / a volt ss jelenleg nyugat-németországban működő csucsszervezete/ és minden olyan szervezet betiltását, felosztatását, amelyek revansistának és militaristának tekintendők, s az ő ideológiájukat képviselő mindenféle publikáció betiltását. a fir a jövőben még elszántabban mint eddig, minden erejével szembefordul a nemzetközi fasizmussal. fenn tartás nélkül támogat minden demokratikus erőt, amelyek Spanyolországban, Görögországban és Portugáliában, az elnyomó rezsimok alóli felszabadulásért küzdenek.

a határozat további részében a fir vezetősége kifejezi, messzemenő szolidaritását a vietnami nép hősi harcával, felkéri az usa kormányt, ismerje el a vietnami nép jogát arra hogy szabadon dönthessen sorsáról, annak érdekében, hogy a párizsi béketárgyalások mielőbbi megkezdődjenek és sikerre vezessenek. rámutat a határozat arra is, hogy az ellenállók nemzetközi szövetsége mélyszégesen nyugtalan a közel-keleti helyzet kiéleződése miatt, s az az álláspontja, hogy az ENSZ biztonsági tanácsának határozata alapján mielőbb kezdjenek a szembenálló felek tárgyalásokat.

/folyt.köv./

8.20/e kc 1221

1238

- 6 -

bb. 7./ fontos határozatokat ...folyt./ il

a fir vezetősége úgy véli, hogy az említett célok elérése érdekében az antifasiszták közös harca előmozdítja a nemzetközi feszültség csökkenését, az európai biztonság garantálásához szükséges előfeltételek megteremtését.

a bécsi ülésen külön határozatot fogadtak el Görögországról. ebben a fir vezetősége felhívja a tagszervezeteket, hogy a szabadság és az emberi méltóság eltiprására a hős görög hazafiak életének megsemmisítésére irányuló törekvésekkel szemben bontakoztassanak ki nagyszabású tiltakozó kampányt. a fir vezetősége kifejezi együttérzését a börtönökben, a koncentrációs táborokban sínylődő görög ellenállókkal, követeli minden politikai fogoly szabadonbocsátását, a kínzások megszüntetését, a koncentrációs táborok felszámolását, az egykori ellenállók jogainak elismerését./mti/

...-..

bb. 8. vadászok és halászok szabadegyeteme

vid cs/tné/ká/il la

1968. december 14.

a tit tolna megyei szakosztályai a vadászok és a halászok számára külön-külön szabadegyetemet rendeznek. a szakosztályon, megrendezésre kerülő vadászati előadássorozatban a vidék nagyvadajairól, az apróvad állományról a ragadozó madarakról, a természetvédelemről, valamint a vadgazdálkodás és a korszerű mezőgazdaság kapcsolatairól, a vadtelepítés módszereiről tartanak filmvetítésekkel kísért tájékoztatást az ország legjobb szakemberei. az első halászati szabadegyetemet tamásiban rendezik, amelynek hat estét betöltő előadássorozatában a tógazdaságok időszerű problémáit ismertetik./mti/

..-

bb. 9. házimuzeumot rendeznek be a mezőhegyei állami gazdaságban

vid cs/tné/ká/il la

1968. december 14.

mezőhegyesen az állami gazdaság alapításának 185. évfordulójára készülődnek. a műemlékké nyilvánított barokk stílusú, egykori méntelepi tiszti épületekben alakítják ki a gazdaság központját.

/folyt.köv./

8.20/il

kc 1221

1238

- 7 -

bb. 9./ házimuzeumot ... folyt./ 11

az egyik épületben szállodát rendeznek be, hogy az év minden szakaszában fogadhassák a hazai és külföldi turistákat. elhatározták, hogy házimuzeumot létesítenek. a nemzetközi és hazai löversenyeken, kiállításokon nyert több mint 150 nagydíj, serleg és egyéb díj, elismerő oklevél mellett a féltve őrzött diszes tisztiszűrőket, az ötösfogatok hajtóinak parádés öltönyeit, a diszes ostorokat, lószerszámokat, az évszázados lámpásokat és egyéb muzeális értékű eszközöket is kiállítják./mti/

bb. 10. jubileumi évkönyvet ad ki a soproni erdészeti és faipari egyetem

vid cs/mén/ká/il la

1968. december 14.

a selmecebányán 1735-ben alakult erdészeti egyetem sopronba költözésének, valamint a tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileuma alkalmából évkönyvet ad ki az erdészeti és faipari egyetem. a jubileumi évkönyven külön fejezeteket szentelnek a tanácsköztársaságnak és a soproni egyetemi ifjúsági mozgalmainak, méltatják a nemzetközi elismerést kivívott erdészeti és faipari oktatás fejlődését, egyúttal emléket állítanak a régi diáktadícióknak is. az évkönyv tartalmazza majd mindazok nevét, akik az elmúlt 50 év alatt sopronban szereztek diplomát, illetve diszdoktori címet, aranygyémánt vagy vasdiplomát./mti/

bb. 11. kőszegen telepedett le bartha lászló festőművész

vid kz/tné/ká/il la

1968. december 14.

tihanyból kőszegre költözött, s véglegesen ott telepedett le bartha lászló festőművész. ezután a festői szépségű királyvölgyben él és alkot. első helyben készült képét a kőszegi tanács vásárolta meg. hamarosan nagyszabású kiállítással mutatkozik be a város közönségének./mti/

8.25/11 1230

1230

bb. 11. száltechnikai kísérleti üzem épül nyergesujfalun

a vid kz/tné/ká/il la

1968. december 14.

száltechnikai kísérleti üzem építését kezdik meg a jövő év elején nyergesujfalun a hazai műszálgártás gyorsan fejlődő központjában. terveit a könnyűipari tervező iroda szakemberei készítik. a kísérleti üzemet úgy rendezik be, mint egy „igazi” gyárat. a különbség mindössze annyi lesz, hogy csak kis mennyiségben készülnek a különböző - többek között szintetikus és cellulóz alapanyagú - szálak. továbbfeldolgozó „üzemrészeket”, is kialakítanak, hogy a termékek felhasználhatóságát is vizsgálhassák és javaslatokat tudjanak tenni legcélszerűbb alkalmazásukra. a „minigyárat”, korszerű textil- és kémiai laboratóriumok egészítik ki. az egész kísérleti komplexumnak azt a feladatot szánták, hogy biztosítsa a hazai műszálgártási technológia lépéstartását a világszinvonallal, új, modernebb, termelékenyebb eljárásokat bocssáson a termelő üzem rendelkezésére./mti/

bb. 13. a háztáji tej értékesítéséből 3 millió forint tsz-bevétel

vid cs/mné/ká/il la

1968. december 14.

borsod megye bodrogközi hegyközi községekben a háztáji gazdaságok csaknem 5 ezer fejőstehenet tartanak. a háztájiban termelt tej értékesítése azonban akadozott: a hegyek közé zárt, kis falvakból sok esetben nem szállították el az összegyűjtött tejet és az értékesítési bizonytalanság már a szarvasmarhatenyésztést is veszélyeztette. a tokaj-hegalyjai tsz-ek területi szövetségének kezdeményezésére most 40 községben a közös gazdaságok veszik át értékesítésre a háztájiban termelt tejet: összegyűjtik, ellenőrzik a minőséget és a közös termékekkel együtt adják át a tejipari vállalatnak. az új rendszerben nemcsak a tej higiénikus kezelését, de a tej minőségét is garantálják. a közös értékesítés megszervezése a tsz-eknek mintegy 3 millió forint többletbevételt jelent./mti/

8.30/11 1230

- 9 -

1230

bb. 14. ötezer holdas talajvédelmi mintaterület a gerecsén

vid cs/mné/ká/il la

1968. december 14.

b

komárom megyében, a gerecse nyulványain gazdálkodó négy termelőszövetkezet érdekes talajvédelmi terv megvalósításához kezdett. a zömmel hegyes-dombos vidéket mély szakadékok, meredek mészkőfalak szabdalják keresztül -kasul, a talaj termőképessége igen alacsony, sok az erodált terület, amely mezőgazdasági művelésre alig alkalmas. ezt az állapotot kívánják megváltoztatni a nemrég elkészült nagyszabású komplex talajvédelmi és talajjavítási tervek végrehajtásával. kémiai módszerekkel több mint 1 100 attalaj lazítással további 1 300 holdon javítják a talaj termőképességét, sokhelyütt különleges vízhasznosítási berendezéseket építenek. a meliorációs munkák befejezése után a tsz-ek teljesen átalakítják gazdálkodásuk szerkezetét. többszáz holdon szőlőt telepítenek, mintegy 700 hektárnyi területre erdőt ültetnek, 120 holdat pedig gyepesítenek. a programot 3-4 év alatt kívánják megvalósítani. a mintegy 33 millió forintos költség kétharmadát a közös gazdaságok fedezik saját erejükből. a négy tsz földje néhány év múlva így a korszerű talajvédelmi mintaterülete lesz, s mivel közel van a fővároshoz, az agrármérnök-képzés egyik gyakorlati bázisát alakíthatják itt ki./mti/

bb. 15. iparhatósági jogkörrel ruházták fel 40 szolnok megyei községet

vid kz/tné/ká/il la

1968. december 14.

szolnok megyében fokozatosan szélesítik a községi tanácsok jogkörét. negyven nagyobb község már korábban megkapta az elsőfoku építési és kereskedelmi hatósági jogkört, január 1-től pedig az elsőfoku iparhatósági feladatok ellátására is felhatalmazták őket. az érintett községek szakigazgatási szerveinek vezetői és ügyintézői részére jogszabály-ismertető tanfolyamokat szerveztek. a 40 községből összesen 80 tanácsai dolgozót készítenek fel az iparhatósági feladatok ellátására./mti/

8.38/il *ke* 1231

- 10 -

1248

bb. 16. napi hárommillió köbméter földgáz szankról, új földgáz feldolgozó üzem szegeden

b vid cs/tné/ká/il la

1968. december 14.

a szegedi olajbányászok kerekén 80 kutat furtak az utóbbi négy évben a bács megyei szankon. a szénhidrogénmező szerkezeti adottságai lehetővé tették, hogy számos, csupán gázt adó kutat képezzenek ki. ennek az ugynevezett szabadgáznak megfelelő előkészítésére külön hőcserélő rendszerrel, szepárátorokkal ellátott üzemet létesítenek 120 millió forintos beruházással. a gázelőkészítő üzem első „lépcsője”, most készült el; felváltotta az eddigi ideiglenes berendezést, s így a korábbi 300 ezer helyett a következő időszakban napi átlagban már csaknem egymillió köbméter földgázt továbbít kecskeméten át az ország kör-gázvezetékébe, főleg dunaujváros ellátására. az üzem teljes kiépülése után, jövőre már napi hárommillió, egész évben pedig körülbelül egymilliárd köbméter földgázzal járul hozzá az ország ellátásához. az új berendezés alkalmas lesz arra is, hogy kiváltsa a gázkutakból kikerülő gázolint. ennek továbbítására 1969-ben külön csővezetékot fektetnek le szank és szeged között. szegeden jövő 220 millió forintos beruházással új földgáz üzem épül, amely a szanki, illetve az algyői szénhidrogén egy részét dolgozza fel, s egyebek között propán-butángázt is előállít./mti/

-. -

bb. 12. folklór expedíció
ujkérén

vid kz/tné/ká/il la

1968. december 14.

hivatásos kutatók folytatják a győr-sopron megyei ujkér községben a nyáron főiskolások által kezdett, s igen eredményesnek bizonyult néprajzi gyűjtést. az újabb, immár hivatásosokból szervezett néprajzi expedíció célja a parasztság tudatformálódásának, munkaszervezeti formáinak, szomszédsági, rokonsági kapcsolatainak tudományos feltérképezése./mti/

-. -

9.50/il *ke* 1231

- 11 -

1248

bb. 18. árleszállítás az idén harmadszor - hétfőtől 1 forintra olcsóbb a vágott csirke

1 kf/lk/il bs

1968. december 14.

a baromfiipari országos vállalat a tavalyinál 800 vagonnal több, összesen 5 000 vagon csirkét vásárolt fel és hozott forgalomba. a rendszeresen bőséges termelési kínálat és árualap nyomán kedvezően alakultak az idén a fogyasztói árak is.

központi intézkedésre január 1-től módosult, egy forinttal csökken a csirke felvásárlási ára. a baromfiipar - a belkereskedelmi minisztériummal egyetértésben megelőzve a felvásárlási árcsökkenést - már december 16-tól, hétfőtől 1 forintra olcsóbban hozza forgalomba az elsősztályú vágottcsirkét, amelynek kilója 32 forint lesz. a „konyhakészebb”, darabolt csirkénél még nagyobb az engedély mértéke. a bontott csirke 2 forinttal, a csirkecomb ugyancsak 2 forintra, míg a csirke-mell 4 forintra lesz olcsóbb.

az az idén - január 1-1 és február 5-1 után - a harmadik árleszállítás, amelynek nyomán az elsősztályú belezett csirke ára 37 forintra 32 forintra, a bontott csirkéé 46 forintra 37 forintra csökkent. a csomagolt csirkecomb és mell 55 forint helyett 48 illetve 41 forintra lett. /mti/

bb. 19. nívódíj a hamlet operáért

t ol/gk/il bs

1968. december 14.

a művelődésügyi minisztérium nívódíjban részesítette a magyar állami operaházat Szokolay Sándor „Hamlet” című operájának előadásáért. a jutalmat Szombatovics Lukács Miklós, a dalszínház igazgatója dr. Barna Andrásnének, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetőjének jelenlétében nyújtotta át a szerzőnek, a produkció főbb szereplőinek, az opera rendezőjének, a jelmezek és a díszletek tervezőjének a karmestereknek, valamint a kíséretet adó zenekar valamennyi tagjának. /mti/

11.00/il *ke*

- 12 -

12 ⁴²

bb. 20. december 31-ig kell benyújtani a személyi földhasználatra vonatkozó kérelmet

t jf/lk/il bs

1968. december 14.

a személyi földhasználatról szóló kormányrendelet végrehajtását szabályozta a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. a miniszteri rendelet szerint az a kívülálló jogosult személyi földhasználatra, akinek valamennyi földje termelőszövetkezeti tulajdonba került és részére a belterületen vagy zárt kertben földet visszahagyni /mentesíteni/ nem lehet. a jogosultsághoz az is szükséges, hogy az érintett személynek a tsz már 1967-ben is valamilyen címen biztosított földhasználatot és hogy az illető a termelőszövetkezet székhelye szerinti községben lakjon és a további földhasználatot személyi körülményei is indokolják. a tsz- székhelye szerinti községnek minősül a tsz gazdálkodásával érintett és az azzal szomszédos község.

amennyiben az említett feltételek együttesen fennállnak, akkor a földhasználatra vonatkozó kérelmet 1968. december 31-ig kell a lakóhely szerinti községi tanács végrehajtó bizottságához benyújtani. a rendelet kimondja: a személyi földhasználati igényeket a községi vb március 15-ig bírálja el és az eredményről a kérelmezőt határozatban értesíti. előírja a miniszteri rendelet, hogy a személyi használatba adott földet legkésőbb május 1-ig a jogosult birtokába kell adni. a kiadható legnagyobb földterület nem haladhatja meg az 1 kataszteri holdat.

a földhasználatért évenként minimális használati díjat kell fizetni, amely aranykoronánként legfeljebb 10 forintra terjedhet. meghatározza még a rendelet, hogy milyen földet lehet személyi földhasználatra kijelölni. előírja továbbá, hogy a jogosult köteles minden olyan változást 15 napon belül a községi végrehajtó bizottsághoz bejelenteni, ami érinti a földhasználatra való jogosultságot. /mti/

11.25/il *ke*

- 13 -

12 ⁴⁰

bb. 21. jubileumi ünnepségek kisvárdán

a vid kz/tnéöká/il bs

1968. december 14.

kalmár jános, fuló benedek és jobbágy istván eskütpolgárok „könyörgésére”, várdai városát és lakóit szabadság- és kiváltságjogokkal ruházta fel 1468-ban kelt oklevelében várdai istván, mátyás király „legfőbb kancellárja”, a városi szabadalomlevél adományozásának 500. évfordulója alkalmából egyhetes ünnepségsorozat kezdődött kisvárdán. az ifjúság péntek esti fáklyás felvonulása után szombaton zenére ébredtek a kisvárdai lakosok. délelőtt a községi tanácsház homlokzatán leleplezték kisvárdai címerét. a községi tanács ünnepi ülést tartott: kitüntették azokat, akik társadalmi munkájukkal a legtöbbet tették kisvárdai fejlődéséért. este az énekkari hangversenyen a 40 éves jubileumát ünneplő iparos dalárda régi tagjainak emlékplakettet adtak át. az ünnepség-sorozat programjában több kiállítás és tanácskozás is szerepel. /mti/

bb. 22. agyonütötte a rönkfa

i fe/gk/il bs

1968. december 14.

miskolcon, a márton téren heinrich zoltán 41 éves segésmunkás három társával együtt rönkfát rakott egy tehergépkocsira. munka közben az egyik farönk megcsuszott, ráesett heinrichre, aki a helyszínen meghalt. a halálos baleset ügyében a fellelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

bb. 23. időjárásjelentés

gk/il

1968. december 14.

a meteorológiai intézetjelenté szerint szombaton 13 órakor:

az éjszakai lehülés északon kissé gyengül

az óceáni különböző hőmérsékletű, nedvességtartalmu légtömegek főként észak-európa területeit érintik. a szovjetunió európai területének északkeleti térségében jelentős melegezés következett be és sok helyről havazást jelentettek.

/folyt.köv./
12.40/11

- 14 -

Al 1340

bb. 23./ idő... folyt./ 11

közép-európában az időjárás alakulásában lényeges változás nem történt, tovább tart a felhős, párás és az évszakhoz képest hideg idő. hazánkban pénteken jobbra felhős volt az ég. a dél-dunántulon egy-két helyen hószállingózásból jelentéktelen mennyiségű csapadékot mértek. napközben a hőmérséklet csúcserőke északkeleten 0, máshol 0 - mínusz 5 fok között alakult. szombaton hajnalra az ország déli megyéiben csak mínusz 4 - mínusz 8, az északi megyékben általában mínusz 10 - mínusz 13 fokig hűlt le a levegő. szombaton folytatódott a felhős, párás idő, egy-két helyen gyengén hízott. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1 - mínusz 7 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 4.5 fok volt, 6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten mínusz 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, változatlan.

várható időjárás vasárnap estig: jobbra felhős, párás, egy-két helyen ködös idő. elsősorban az ország déli felében hószállingózással, havazással. mérsékelt keleti, délkeleti szél. az éjszakai lehülés északon kissé gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3 - mínusz 8 fok között. északon helyenként még mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0 - mínusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 130 centiméter. /mti/

bb. 24. új agrármérnököket avattak gödöllőn

i tz/gk/il nk

1968. december 14.

a gödöllői agrártudományi egyetemen szombaton 191 új agrármérnök kapta meg ünnepélyesen oklevelét. nagy többségük termelőszövetkezetekben kezd meg hivatásszerű munkáját.

a diplomákat dr. petrasovits imre egyetemi tanár, a mezőgazdaságtudományi kar dékánja, a kitüntetéses oklevelet pedig hajás pál agrármérnöknek dr. kiss albert egyetemi tanár, az egyetem rektora nyújtotta át. /mti/

12.47/11

Al 1340

- 15 -

bb. 25. a kisz központi bizottság a vándorzászlaját

vid kz/tné/ká/il hk

1968. december 14.

másodszor nyerte el a harci és a politikai kiképzésben elért kitűnő eredményeivel a néphadsereg egyik somogy megyei alakulata. a zászlót szombaton kaposváron a kilián györgy ifjúsági- és uttörő házban molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára adta át az alakulat kiztitkárának. az ünnepségen amelyen megjelentek a somogy megyei és a kaposvári városi párt-, állami és tömegszervezeti vezetők is, a táncsics Mihály gimnázium kisz alap-szervezetének tagjai köszöntötték a katonafiatalokat./mti/

bb. 26. halálra gázolta a vonat

i fe/gk/il hk

1968. december 14.

balassagyarmaton cservenák ferenc 41 éves segéd munkás motorkerékpárjával a lezárt vasuti sorompót megkerülve akart átjutni a síneken és egy áthaladó személyvonat halálra gázolta.

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette személygépkocsiját szolnok és kunszentmárton között florkevicz zoltán 55 éves fogtechnikus és járművel elütötte a kerékpárján haladó nagy istván 68 éves nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség a személygépkocsi vezetőjét előzetes letartóztatásba helyezte.

budapestben, a 8. kerületben, a józsef köruton egy villamosmegállóban egy még mozgásban levő 6-os villamosról lépett le és a kocsira alá esett herskovics sámuelné 74 éves nyugdíjas. az idős asszony a helyszínen meghalt.

a 10. kerületben a kőrösi csoma ut és a bánya utca kereszteződésében molnár ferenc 21 éves segéd munkás szabálytalan helyen ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. a mentők molnárt súlyos állapotban szállították kórházba./mti/

12.55/11

1340

- 16 -

bb. 27. két külföldi szabadalmat már megkapott, további ötre még pályázik egy magyar eljárás

i tz/lk/il hk

1968. december 14.

egyre szélesebb körben arat nemzetközi sikereket is a supersilic nevű új magyar eljárás, amely rendkívüli mértékben meggyorsítja és olcsóbbá teszi a csatornák javítását, és igen jól felhasználható megsüllyedt, megrepedt építmények stabilizálására valamint talajszilárdításra is.

elsődleges „hivatásában”, a burkolat érintetlenül hagyásával, a felszínről bejuttatott vegyi anyagok útján tömíti el a csatornák repedéseit, hézagait, hibáit. ily módon egy 30-50 méteres csatornaszakasz javítása az eddigi több hónap helyett két nap alatt elvégezhető és a javítás költsége mindössze fele-harmada a korábbinak.

ha pedig a vegyi anyaggal „injekciózzák”, a talajt az még a homokot is sziklává keményíti.

az eljárás itthon mindkét „munkakörében”, igen nagy sikerrel vizsgázott már. angliában, ausztráliában, hollandiában, jugoszláviában és nyugat-németországban most van folyamatban a szabadalmaztatása, a francia és az olasz szabadalmat pedig már meg is kapta./mti/

bb. 28. ülést tartott a magyar-román együttműködési bizottság

t sl/lk/il bs

1968. december 14.

szombaton a parlament épületében ülést tartott a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság, amely áttekintette a két ország gazdasági együttműködésének helyzetét és megvitatta a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit.

a két ország delegációit apró antal és gogu radulescu miniszterelnökhelyettesek vezetik./mti/

13.20/-11

1340

- 17 -

bb. 29. elutazott az osztrák nemzeti bank küldöttsége - a bank elnökének nyilatkozata

t sl/lk/il bs

1968. december 14.

Szombaton elutazott hazánkból az osztrák nemzeti bank küldöttsége, amelyet dr. wolfgang schmitz, a bank elnöke vezetett. a delegáció tagjai között volt dr. ludwig seiberl, vezérigazgató is. a vendégek megbeszéléseket folytattak a magyar nemzeti bank igazgatóságával a két bankot kölcsönösen érdeklő pénzügyi kérdésekről.

elutazása előtt dr. wolfgang schmitz az mti-nek adott nyilatkozatában a következőket mondotta:

- az osztrák nemzeti bank a szomszédos államok jegybankjaival különösen szoros kapcsolatokat akar kialakítani. közülük tartozik a magyar nemzeti bank is, amelynek elnökével a személyes kapcsolatok is igen jók. a meghívásnak örömmel tettünk eleget, ezt delegációnk tagjainak nagy száma is illusztrálja. nagyon hasznos eszmecserét folytattunk az együttműködésről, ehhez jó alapot nyújt, hogy mindkét ország törekszik az árucseréforgalom kölcsönös bővítésére. alkalman volt tárgyalni dr. timár mátyással, a minisztertanács elnökhelyettesével, vályi péter pénzügyminiszterrel. találkoztunk több más személyiséggel, például dr. csikós nagy béla államtitkárral, az országos anyag- és árhivatal elnökével, dr. bognár józsef akadémikussal, dr. gadó ottóval, az országos tervhivatal főosztályvezetőjével, akiknek ugyancsak jelentős szerepük volt a gazdasági reform bevezetésében és végrehajtásában. érdeklődéssel tanulmányoztuk a reformot.

- kellemes benyomást tett ránk, hogy nyíltan beszélgethettünk különféle problémákról, amelyek a gazdasági reformot kísérik. meggyőződésem, hogy ez a reform problémáival együtt igen hasznos az ország számára. nemcsak a lakosság életszínvonalát emeli, hanem az országok közötti kereskedelmi kapcsolatok elmélyítését is elősegíti.

- néhány napos magyarországi tartózkodásunkat arra is felhasználtuk, hogy megtekintsük az ország számos híres műemlékét, régi városait. nemcsak a fővárosban, hanem esztergomban, visegrádon, egerben, székesfehérváron és veszprémben is igen jól éreztük magunkat.

- reméljük, hogy a két bank között tovább mélyülnek a kapcsolatok, számítunk arra, hogy dr. lászló andor államtitkár a magyar nemzeti bank elnöke és munkatársai mielőbb viszonzó látogatásunkat./mti/

13.35/11

el 1402

- 18 -

bb. 30. az országos gyorsíró és gépiróverseny eredménye

i gj/gg/zs/il bs

1968. december 14.

Szombaton hirdette ki az országos gyorsíró és gépiróversenybizottság a dolgozók idei gyorsíró és gépiróversenyének eredményét.

gyorsírásból a két legmagasabb kategóriában, a percenként 450, illetve 400 szótagos fokon dr. baczony lászló, a magyar távirati iroda főmunkatársa győzött. második helyezett - mind a 450, mind a 400 szótagos versenyben - fenyvesi mária, a magyar távirati iroda munkatársa lett. harmadik helyre dr. kiss károly /hirlapkiadó vállalat/ került.

a 350 szótagos fokon benkő lázár /gamma optikai művek/, a 330 szótagos fokon turisz lászlóné /könnyűipari minisztérium/, a 250 szótagos fokon török éva /művelődésügyi minisztérium/ győzött. a 220 szótagos fokon elek sándorné /debrecen, hajdu-bihar megyei étel- és élelmiszerkereskedelmi vállalat/, a 200 szótagos fokon telbisz zsuzsanna /székesfehérvár, magyar nemzeti bank fejér megyei igazgatósága/, a 180 szótagos fokon ciklin klára /csabrendek, ötéves terv mg tsz/, és sonkolyos zoltánné /szeged, járási-városi tűzrendészeti parancsnokság/, a 150 szótagos fokon mérsáros józsefné /kpm vasuti főosztály/ érte el a legjobb eredményt.

a 220 szótagos gépátvitteles gyorsíróverseny győztese dr. ketter antalné /országos bányaműszaki felügyelőség/.

gépirásból a 15 perces sebességi másolásban a percenként 450 leütés feletti csoport első helyezettje rajkai arturné /országos tervhivatal/, 8026 hibátlan leütéssel. a 350 leütés feletti csoport győztese lászló miklósné /hirlapkiadó vállalat/. a 250 leütés feletti csoportban soós jennőné /országos tervhivatal/ győzött. a legjobb férfi versenyző kósa antal /kpm vasuti főosztály./

a tízperces hibátlanági másolási versenyt rajkai arturné /országos tervhivatal/ nyerte, 5120 hibátlan leütéssel.

benkő lázár /gamma optikai művek / bizonyult a legjobb idegennyelvű gyorsírónak, 250 szótagos francia nyelvű áttételével. ezzel tízeszer nyerte el „a legjobb idegennyelvű gyorsíró,„ címet. a legjobb idegennyelvű gépiró rajkai arturné a németnyelvű másolásban elért eredményével.

mind gyorsírásból, mind a gépirásból az országos tervhivatal nyerte meg a munkahelyek közötti pontversenyt./mti/

13.40/11

el 1402

- 19 -

bb. 31. megkezdődött a balatoni „jégszezon”,

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 14.

Szombaton a befagyott Balatonon megkezdődött a jégszezon. a szélvédettebb öblökben korcsolyáztak, a Balatonfüredi moló közelében kijelölt pályán a gyermekek megtartották az első jégkorong mérkőzéseket. a nagyobb teret kívánó sportalkalmatosságokat, köztük a jégvitorlásokat, még nem vehették igénybe, mert a tó középső részein még erősödnie kell a jégnek. a Balatonfüredi sporthajó üzem azonban felkészült: előkészítette a kijavított jégvitorlásokat. az üdülők raktáraiból előkerültek a fakutyák. ha a hideg időjárás tovább tart, néhány napon belül a téli sport minden ágának kedvelői megfelelő terephez jutnak hatalmas jégmezőn./mti/

--

bb. 32.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

ggö/sr/il bs

1968. december 14.

táviratban fejezte ki részvétét és mély együttérzését ausztriai kommunista pártja központi bizottságának Johann Koptenig elvtárs, ausztriai kommunista pártja tiszteletbeli elnökének elhunytá alkalmából./mti/

--

bb. 33. mérnökavatás a keszthelyi agrártudományi főiskolán

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 14

Százötthárom agrármérnököt avattak szombaton a keszthelyi agrártudományi főiskolán. az ifjú szakembereket, akiknek 80 százaléka termelőszövetkezetekben, 20 százaléka pedig állami gazdaságokban kaopott munkát, dr. Belák Sándor rektor köszöntötte. a most végzett hallgatók iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés: a 113 új agrármérnök több mint 400 ajánlat között választhatott./mti/

--

13.45/11

- 20 -

14.12

bb. 34. kommunista szombat a durai vasműben

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 14.

a kimsz megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére kommunista szombatot szervezett december 14-én a durai vasmű kimsz-bizottsága. bár a melegüzemek és az azokat kiszolgáló egységek kivételével a gyáróriás minden dolgozója szababiztos volt, már reggel 7 órakor benépesedtek az üzemek. nemcsak a fiatalok, de a műszaki vezetők és a szocialista brigádok idősebb tagjai is részt vettek a társadalmi munkában. az üzemfenntartás műhelyeiben a gagarin hőerőmű számára készülő szénőrlő malmok befejező munkáin dolgoztak. az oxigéngyárban műszereket szereltek. felkereste a munkahelyeket tringer gyula, a fejér megyei kimsz-bizottság első titkára, aki elismeréssel nyilatkozott a kezdeményezésről, amelyhez együttesen 1800-an csatlakoztak. a nap sportvetélkedővel és ünnepi gyűléssel fejeződött be./mti/

--

bb. 36. száz éves asszonyt köszöntöttek makón

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 14.

Szombaton, 100. születésnapja alkalmából, meleg szeretettel köszöntötték a rokonok, az ismerősök, a városi tanács vezetői és az uttorók özv. Grosz Hermannét, Makó legidősebb polgárát. dr. Forgó István, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a nem mindennapi családi ünnep alkalmából a „szébb makóért”, jelvényt is átadta a város száz éves polgárának. a jubiláns magnetofonba mondta élete néhány emlékezetes eseményét./mti/

--

bb. 35. 500 nyeremény a hétfői rendkívüli Lottó jutalom sorsoláson

i kf/kf/il bs

1968. december 14.

az 50. játékhéttel megkezdődött a sportfogadási és Lottó igazgatóság „ünnepi akciója”, amelynek során a következő négy héten rendkívüli jutalomsorsolásokat rendeznek. az első ilyen tárnyeremény húzást hétfőn, az igazgatóság Münnich Ferenc utcai székházában tartják.

az 50. játékhét szelvényei között összesen 500 nyereményt - két ezer,- kétezer,- ötezer- és tízezer forintos vásárlási utalványokat - sorsolnak ki. a főnyeremény: egyszobás garzon öröklakás az 1. kerületi Donáti utcában./mti/

--

13.50/11

- 21 -

14.12

bb. 37. jelentkezett az öttalálatos Lottószelvény tulajdonosa

1 kf/lk/1l bs

1968. december 14.

jelentkezett a 49. heti öttalálatos Lottószelvény tulajdonosa. a szerencsés nyertes. o. m. középkorú asszony, budapesti lakos. nagylétszámú családjával tíz év óta játszik rendszeresen, hetenként átlagosan 100 szelvényrel. a 460. 880-as számú előfizetéses szelvényre bejegyzett számokat körülbelül hat éve hétről-hétre „megteszik”, az 1. 847.012 forintos főnyeremény felhasználásáról még nem döntött a szerencsés nyertes. valószínű, hogy kertes családi házat vásárol, s ezzel régi vágya valószínűleg megvalósul./mti/

bb. 38. hazaérkezett az afrikában járt kereskedelmi küldöttség

t sz/j/1l bs

1968. december 14.

afrikai utjáról hazaérkezett az a kereskedelmi delegáció, amely domokymátyásnak, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezető-helyettesének vezetésével látogatást tett felső-volta köztársaságban, kamerunban, a közép-afrikai köztársaságban, mauritániában és szenegálban. a küldöttség hivatalos kereskedelmi tárgyalásokat folytatott és megállapodásokat készített elő, illetve írt alá. a hivatalos megbeszéléseken tulmenően, széles körben vizsgálta: milyen üzleti lehetőségek kínálkoznak a felkeresett országokban és a gazdasági együttműködés új területeit tárta fel./mti/

bb. 39. pótvállalásukat is teljesítették a lábatlani cementgyár dolgozói

a vid kz/tné/1l bs

1968. december 14.

ötezer tonna cement terven felüli előállítására vállalkoztak a lábatlani cementgyár dolgozói a jubileumi munkaversenyben./folyt.köv./

14.05/1l

- 22 -

14.05/1l

bb. 39./ pótvállalásukat ...folyt./ 1l

ehelyett már eddig 9 000 tonnát készítettek. még év közben az iparág azzal a kéréssel fordult a lábatlani gyárhoz, hogy fokozzák a szabványtól eltérő minőségű a savas, szulfátos, ugynevezett agresszív talajvizeknek jól ellenálló, különleges cementgyártását. a gyár dolgozói akkor pótvállalást tettek, s felajánlották, hogy éves tervükön felül háromezer tonna ilyen különleges cementet gyártsanak. december közepéig ezt a vállalásukat is hiánytalanul teljesítették. a háromezer tonna különleges cementből ezer tonnát csehszlovákia, a nyitrai eternit gyárba szállítottak, ahol magyar megrendelésre nyomócsöveket készítenek belőle./mti/

bb. 40. ifjúsági találkozó rumi fűrst emlékháznál

vid kz/tné/ 1l bs

1968. december 14.

csaknem 300 vas megyei fiatal rendezett találkozót szombaton a rumi fűrst sándor emlékháznál, a kimsz megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. a kisz-bizottságok képviselői megkoszorúzták a fiatal kommunista mártir emléktábláját s beírták az emlékkönyvbe alapszervezetük üzenetét. a helyi művelődési házban megrendezett ifjúsági gyűlésen Elek Tibor, a kisz vas megyei bizottságának munkatársa méltatta a jubileumot./mti/

bb. 41. teljesítette éves tervét a szombathelyi közuti igazgatóság

vid kz/tné/1l bs

1968. december 14.

minden vonatkozásban teljesítette, illetve máris teljesítette éves tervét a szombathelyi közuti igazgatóság. bevezették az utépitéseknél az ugynevezett géplánc rendszer alkalmazását, s ezzel uttörő szerepet vállaltak a hazai utépitések technológiájának korszerűsítésében. az új módszerrel teljesen megszüntették a nehéz fizikai munkát.

/folyt.köv./
14.08/1l

- 23 -

14.08/1l
H. H. D. D.

bb. 41./ tulteljesítette ... folyt./ 1l

hét nyolc fővel naponta 500 méter hosszú utat építettek. ehhez a géplánc alkalmazása nélkül legalább 50 emberre lett volna szükség./mt1/

-. -

bb. 42. mintaboltot nyitott a szombathelyi cipőgyár

vid kz/tné/1l bs

1968. december 14.

Szombaton megnyitotta első szombathely központjában be-
rendezett reprezentatív cipőboltját a szombathelyi cipő-
gyár. az üzletben az évente 4. 3 millió pár cipőt készítő
üzem valamennyi terméke megtalálható - 70-80 fazonban, minden
szám-szériában. a gyár vezetői gondoskodnak arról is,
hogy az egyedinek számító - 50, legfeljebb 150 párban - ké-
szülő modellekből is mindig kapjon a mintabolt./mt1/

-. -

bb. 43. anya- és csecsemővédelmi ankét szolnokon

vid kz/5,2/1l bs

1968. december 14.

szolnok, csongrád, bács és békés megye, valamint szeged
város gyermekgyógyászainak, szakorvosainak és védőnőinek rész-
vételével rendeztek anya- és csecsemővédelmi ankétot pénteken,
szombaton szolnokon. harminchat előadás hangzott el a modern
csecsemővédelemről, a szülészeti eljárásokról. hazánkban -
mint az ankéton hangoztatták - fokozatosan javulnak a felté-
telei a korszerű gyermekgondozásnak. megszervezték a körzeti
gyermekorvosiellátást, örvendetes módon gyarapodik a bölcső-
dék számam/mt1/

-. -

bb. 44. befejeződött a termelőszövetkezetek országos tanácsá-
nak kétnapos ülése - a tot állásfoglalása a szövetkezetek
munkájáról, tennivalóiról

t kf/kf/1l bs

1968. december 14.

Szombaton a gellért szállóban a vitával folytatódott
a termelőszövetkezetek országos tanácsának ülése.

a felszólalók a közös gazdaságok termelési, értékesíté-
si munkájáról és nehézségeiről a termelőszövetkezetek és a
vállalatok kapcsolatáról, az önálló vállalatszerű gazdálko-
dás eredményein kívül a gondokról, a pénz- és a hitelpoliti-
kával kapcsolatos kérdésekről beszéltek, amelyekre egyéb-
ként garamvölgyi károly a pénzügyminiszter első helyettese
hozzászólásában válaszolt.

/folyt.köv./

- 24 -

14.40/e
1510-Dny

bb. 44./ befejeződött... 1. folyt./ 1l

részletesen foglalkoztak a felszólalók a szövetkezeti demok-
rácia fejlődésével, problémáival, időszerű teendőivel, ezen
belül a szakmai irányítás, a vezetés megerősítésének, a szö-
vetkezeti belső ellenőrzés fejlesztésének szükségességéről,
valamint a szövetkezeti vezetők, tisztségviselők titkos vá-
lasztásának igényéről.

dr. Kovács sándor a magyar nemzeti bank ügyvezető igaz-
gatója ismertette a hitelpolitika mezőgazdasági vonatkozásu
kérdéseit. néhány hozzászólásra válaszolva egyebek között el-
mondta, hogy a jövőben az eddiginél is jobban szelektálják
a hitelkérelmeket, s elsősorban a gazdaságosságát szolgáló
kérelmeket előgítik ki. a mezőgazdaságban is emelkedik a hit-
telkamat. a rövidlejáratu hitelekre az eddigi 5 százalék
helyett 6 százalék kamatot kell fizetni. a mezőgazdaság azon-
ban annyiban kedvezőbb helyzetben van, hogy hosszulejáratu
hitelt is kap, amely után a korábbinál 2 százalékkal nagyobb,
összesen 5 százalékos kamatot számítanak fel.

a vitát szabó istván a tot elnöke foglalta össze, majd a
két napos ülés alapján a termelőszövetkezeti mozgalom legfel-
sőbb testülete kialakította állásfoglalását a napirenden
szerepelt legfontosabb kérdésekről.

a tot megállapította egyebek között, hogy a gazdaságirá-
nyítás új rendszere a termelőszövetkezetekben is beváltotta a
hozzáfűzött reményeket. bizonyos javulás tapasztalható a
kedvezőtlen természeti adottságok között gazdálkodó tsz-ek
munkájában. az új termelőszövetkezeti - és a földjogi törvény
tovább erősítette a tsz-ek szocialista vonásait. növelte
társadalmi szerepüket. javult a taggyűlések és választott tag-
ság közötti munkamegosztás, növekedtek a tagság jogai, bővült
a vezetők hatásköre és felelőssége. a tot és a területi szö-
vetségek rövid idő alatt eredményeket értek el a közös gazda-
ságok önállóságának erősítésében, a gazdasági kapcsolatoknál
az egyenjogúság érvényesítésében, az árukapcsolatok szélesíté-
sében és a tsz-ek közötti együttműködés kialakításában.

/folyt.köv./

14.45/e

- 25 -

edl
1510-Dny

bb. 44./ befejeződött... 2. folyt./ 11

ugyanakkor megállapították, hogy a tsz. nagyüzemi gazdálkodásban még sok a kihasználatlan tartalék, nem elég hatékony a munkaerő, a föld és az egyéb termelőeszközök kihasználtsága. a tot arra kéri az érdekelt szerveket, hogy segítsék a termelőszövetkezeteket tevékenységi körük bővítésében. a termelőszövetkezeti demokrácia tökéletesítése érdekében tovább kell javítani a közgyűlés, a vezetőség és a bizottságok munkáját a szövetkezetekben jelentkező vitát „házon belül”, kell rendezni, s a belső ellenőrzést önkormányzati úton, maguknak a szövetkezeteknek kell megoldaniuk, s ki kell alakítani a vezetőség, az ellenőrző bizottságok, a tisztségviselők titkos választásának egységes rendjét, amelyhez az elnökség irányelveket dolgoz ki. a tanács javasolja a termelőszövetkezeteknek, hogy gazdasági eredményeik javításával arányosan fordítsanak több gondot a tagság szociális és kulturális ellátására. határozatban kötelezték az elnökséget, hogy a vitában elhangzott javaslatok megoldására kérje fel az illetékes minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőit. végül javasolta a tot a termelőszövetkezeteknek hogy a jövő év elején a területi szövetségekben vitassák meg működésükkel, belső életükkel kapcsolatos problémákat. /mti/

bb 45. „ betonfésű,,

a vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 14.

megkezdtek a beremendi cement- és mészmű hőkicszerelő és anyag tároló silósrának alapozását. ez lesz az új gyáróriás két legfontosabb objektuma. a rossz talajviszonyok miatt a több ezer tonna súlyú beronéplitmények különleges mély alapozást kapnak. az e célra használt „ titánia,, nevű olasz berendezés 25 méter mélységig 80 centiméter szélesen „ kikanalazza,, a földet, a gödörbe pedig bentonit-zagyot juttat, hogy ezzel felszínre nyomja a közben összegyűlt talajvizet. a rést ezután betonnal töltik ki, a zagy pedig elszivárog. ilyen nagy mélységű résfalakat magyarországon még soha sem készítettek. méreteire jellemző, hogy egy-egy betonfal oldalfelülete több mint félezer négyzetméter. három méterenként „ fésűfog,,-szerűen sorakoznak egymás mellett az alap teljes szélességében. felül összefüggő sík betonlap fogja össze őket. a „ beton fésűfogakon,, kialakuló hatalmas „ asztalon,, a tavasszal kezdik meg a felszíni építmények kivitelezését. /mti/

15.25/ju

-26-

16.02.04

embargo : 24 óráig!

bb 46. a magyar-jugoszláv kishatárforgalmi állandó vegyesbizottság

gk-ju sr bs

1968. december 14.

december 10 és 14 között budapesten tartotta évi rendes ülését. megtárgyalta a kishatárforgalom alakulását és határozatként hozott annak továbbfejlesztésével kapcsolatban. a tárgyaláson készült jegyzőkönyvet a vegyesbizottság tagozatának magyar és jugoszláv elnöke írta alá. /mti/

bb 47. mezőimre Ünnepség baktalórántházán

vid-kz/tné-ju bs

1968. december 14.

mező imre nevét vette fel szombaton a baktalórántházai gimnázium. az ez alkalommal rendezett ünnepség előtt a szomszédos ramocsaházán mező imre szülőfalujában - megkoszorúzták a névadó emlékművét. az ünnepségen megjelent mező imre özvegye, ott voltak a megyei, járási, községi párt-, állami- és tömegszervezeti vezetők. /mti/

bb 48. befejeződött a bács-kiskun megyei népfront vezetők háromnapos tanácskozása

vid-kz/tné-ju bs

1968. december 14.

az eddiginél jobb feltételeket kell teremteni ahhoz, hogy a lakosság mind szélesebb körben vehessen részt az államhatalom és az igazgatás gyakorlásában - hangoztatták a bács-kiskun megyei népfront vezetők kecskeméti konferenciáján. a szombaton véget ért háromnapos tanácskozáson az új gazdaságirányítási rendszerrel összefüggő társadalmi feladatokat vitatta meg a tömegmozgalom 120 városi és falusi vezetője. a tanácskozáson összegezték a népfront bizottságok következő évi feladatait, majd külön szekcióban vitatták meg a tömegmozgalom kiszélesítésének lehetőségeit. /mti/

15.35/ju

-27-

16.02.04

bb 49. polgári védelmi tanácskozás kecskeméten

vid-kz/tné-lm bs

1968. december 14.

polgári védelmi tanácskozást tartottak szombaton kecskeméten. bács-kiskun megye városi és járási tanácsainak végrehajtó bizottságainak elnökei és a fegyveres erők parancsnokai értékelték a polgári védelem helyzetét és ezzel kapcsolatos további tennivalókat. a tanácskozás munkájában részt vett dr. varga jenő, a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és sajnovics jános vezérőrnagy, a polgári védelem országos törzsparancsnoka is. mint a tanácskozáson rámutattak, addig 170 ezer bács-kiskun megyei lakost vontak polgári védelembe, 1970-ig pedig újabb 70 ezer lakossal ismertetik meg a legfontosabb tudnivalókat./mti/

--

bb 50. az mszmp központi bizottságának üdvözlő távirata a Lemp központi bizottságához

k vt/lk-lm sr

1968. december 14.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a Lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságát a Lengyel kommunista párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából./mti/

--

bb 52. fogadás a román nagykövetségen

t fe/lk-lm sr

1968. december 14.

a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége szombaton fogadást adott a bukaresti operaház budapesti vendégszereplő balettegyüttesének tiszteletére. a fogadáson megjelent óvári miklós, az mszmp kb osztályvezetője, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, lukács miklós igazgatóval az élen az állami operaház igazgatóságának tagjai, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa./mti/

--

15.40/ju

16.00/Dne

-28-

bb 51. újabb hat évre meghosszabbították az ndk-nak végzendő magyar tervezési munkákról kötött szerződést

t sb/gg-lm bs

1968. december 14.

magyarország és a német demokratikus köztársaság építésügyi minisztériumai tavaly kötötték megállapodást arról, hogy a magyar tervező intézetek lakóépületeket, szállodákat és különféle közösségi létesítményeket terveznek az ndk részére. a jövő évben lejárt volna ez a szerződés. ezért az ndk építésügyi minisztériumának küldöttsége rudolf eichhorn építésügyi miniszterhelyettes vezetésével december 12 és 14-e között tárgyalásokat folytatott budapestben az együttműködés fejlesztéséről dr. simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vezette magyar építésügyi és külkereskedelmi küldöttséggel. a megbeszélések alapján jegyzőkönyvet írtak alá arról, hogy újabb hat évre, tehát 1975-ig meghosszabbítják az ndk tervezőivel szoros együttműködésben többszáz lakónáz, középület, kulturális és sportlétesítmény, valamint az eddiginél több üzemépület műszaki terveit készítik el a magyar tervező irodák. megállapodtak abban is, hogy tovább bővítik a két ország építőiparának műszaki fejlesztési együttműködését, s különösen összehangolt munkát szerveznek a könnyű épületszerkezetekből összerakható korszerű épületek fejlesztésére. az ndk építésügyi küldöttsége szombaton utazott el budapestről./mti/

--

bb 53. megölte jóismerőjét

a vid-kz/tné-lm ká

1968. december 14.

emberölés miatt vonta felelősségre az esztergomi megyei bíróság molnár sándor 63 éves esztergomi nyugdíjast. molnár sándor, aki egyébként is gyakran nézett a pohár fenekére, tetének elkövetésekor is ittas volt. a kocsmában ivott, kártyázt, szórakozott. játszott bagala lajos nevű régi jóismerőjével is, akivel soha még csak szóváltása sem volt. este hazafelé menet az utcán összetalálkozott vele, és anélkül, hogy a teljesen józan bagala lajos a legkisebb okot is szolgáltatva volna, megtámadta, zsebkésével mellbe szurta. bagala lajos percekkel belül meghalt. molnár sándor hazament, de rövidesen visszatért a tett színhelyére és közölte a rendőrökkel, hogy ő követte el a gyilkosságot. a bíróság a tettes büntetlen előéletét, beismerő vallomását és idős korát is figyelembe véve, hét évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyektől négy évre eltiltotta és kényszer elvonó kezelésre kötelezte. az ítélet nem jogerős./mti/

--

16.09/-s

- 29 -

16.00/Dne
Vndk-nak végzendő magyar tervezési munkákról kötött szerződést. így az.

bb 54. jegyelővétel december 16-tól-a máv közleménye

k hb-ju bs

1968. december 14.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy a karácsonyi és újévi utazások megkönnyítésére valamennyi budapesti pályaudvar jegypénztára december 16-tól kezdve egész napon át kiad elővételben menetjegyet.

nagyobb vidéki állomásokon és a menetjegy-irodáknak ugyancsak váltható elővételben menetjegy.

budapest keleti, nyugati és déli és budapest józsefváros pályaudvarok pénztárai a másik három budapesti pályaudvarról induló vonatokkal utazók részére is adnak ki elővételben menetjegyet. az elővételért külön díjat fizetni nem kell. aki jegyét elővételben váltja meg, közölje a pénztárossal, hogy melyik napon kíván utazni.

közli továbbá a máv, hogy a december 13-tól szabadságra hazautazó dolgozók birtokukban lévő dolgozó menettérti jeggyel külön igazolás nélkül január 13-án éjfélig visszautazhatnak akkor is, ha két hétnél hosszabb ideig tartozkodnak otthon.

a karácsonyi és újévi munkaszüneti napokat figyelembe véve a hétfői menettérti jegykedvezmény 1968. december 20-án pénteken 12 órától 1969. január 2-án csütörtökön 12 óráig terjedő időben érvényes. /mti/

..-

bb 55. gépkocsiparádé debrecenben

vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 14.

a kimsz megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére rendezte meg szombaton debrecenben az mhsz hajdu-bihar, szolnok, bács-kiskun és csongrád megye fiataljainak gépkocsi parádáját. a négy megyéből 70 fiatal gépkocsivezető érkezett ez alkalommal a városba. két oszlopban, zászlókkal, jelszavas táblákkal díszített autóikkal a munkásmozgalmi emlékműhöz vonultak és elhelyezték a megemlékezés koszorúit. barczi józsef, az mhsz hajdu-bihar megyei titkára mondott beszédet. vasárnap vetélkedővel folytatódik a fiatalok ünnepi találkozója. /mti/

..-

16.05/ju

-30-

Ab
16.05.1968

bb 56. embargo : 19.00 óráig

szerdára összehívták az országgyűlést

ibc/gg/-s bs

1968. december 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 12. paragrafusának /2/ bekezdése alapján az országgyűlést 1968. december 18-án, szerdán délelőtt 11 órára összehívta. /mti/

..-

bb 57. megnyitották budapest régészeti emlékeinek kiállítását

ot/j/-s sr bs

1968. december 14.

„régészeti ásatások budapesten”, címmel új állandó kiállítás nyílt a várpalotában, amelyet dr. gyalmos jános, a budapesti történelmi múzeum főigazgatóhelyettese szombaton adotta át a nagyközönségnek. a megnyitó ünnepségen jelen volt hantos jános, budapest főváros tanácsa vb elnökhelyettese és gőnyei Antal, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője is.

a múzeum mintegy 180 000 darabos gyűjteményének 500-600 legértékesebb példányát tárták a látogatók elé, jórészt az utóbbi évek ásatásának eredményeit. az ősember korától a római korig adnak izelítőt a „java terméskől”, bemutatják többek között az érdi fennsíkban táborozott neandervölgyi kő ember vadász-táborának emlékeit, pattintott kőszerszámokat, valamint rég kihalt őszállatok csontjait is. kiállították azokat a pattintott kőszerszámokat is, amelyek az ásatások során budapest belterületén kerültek felszínre. bemutatják a békásmegyeren feltárt kezdetleges földművelő eszközöket, a bronzkor kezdetéről egy jellegzetes népcsoport harang alakú, pecséttel díszített edényeit, megtekinthetik az érdeklődők a békásmegyeri-pünkösdfürdői strand környékén feltárt kora vaskori temető nemzetközi viszonylatban is páratlan leleteit, a csizma és emberi láb alakú edényeket, valamint a budai római kori villákból felszínre került felszerelési tárgyakat, ékszereket s mellettük az egyik villa sírjában talált, falapra festett portrét. a színes férfi arcmás az egyetlen olyan arckép, amely budapest területén ebből a korból előkerült. /mti/

..-

16.20/szb

-31-

Ab
16.05.1968

bb 58. Ifjúsági klubok kitüntetése

t di/gk-ju sr bs

1968. december 14.

a Kisz központi művészegyüttesének székházában Szombaton ünnepélyesen kihirdették az ifjúsági klubok 1967-68. évi pályázatának eredményét.

a Kisz központi bizottsága a Művelődésügyi minisztériummal, a Honvédelmi minisztériummal, a Szakszervezetek Országos Tanácsával, a Szövetség és a Népművelési Intézettel a múlt év szeptemberében másodikban írt ki pályázatot az ifjúsági klubok számára a kiváló cím elnyerésére. a felhívás nyomán összesen 918 ifjúsági klub vállalkozott a kiváló cím feltételeinek teljesítésére. első alkalommal 741-en vettek részt a versengésben.

az idén 115 ifjúsági klub nyerte el sokrétű, gazdag programjával és tevékenységével a kiváló címet; harmincnégy ifjúsági klub immár másodszor teljesítette a feltételeket. a kommunista ifjúsági mozgalom meglakulása 50. évfordulójának jegyében meghirdetett idei pályázat legjobbjai közül 27 klubot összesen 200 ezer forint pénzjutalomban részesítették.

a szombati ünnepségen Szabó János, a Kisz központi bizottságának titkára nyújtotta át az okleveleket és jutalmakat. a Kisz központi bizottsága ezután fogadást adott a kiváló ifjúsági klubok vezetőinek, képviselőinek tisztelgésére, majd a Kisz központi művészegyüttesének műsora zárta a programot. /mti/

bb 59. Lengyel kitüntetés a tétii uttoróknak

vid-csömné-ju ká bs

1968. december 14.

az 1848-1849-es szabadságharc idején két lengyel százados vesztette életét a Csornai csatában, sírjukat a tétii temetőben kegyelettel gondozzák évtizedek óta a tétii uttorók. a lengyel történelmi emlékbizottság most emléktáblával tüntette ki a tétii uttorócsapatot. ugyancsak emléktáblát kapott Horváth Ferenc iskolaigazgató, idei Miklós a községi tanács elnökhelyettese, valamint Polgár Ferenc a hazafias népfőrt községi elnöke. a kitüntetéseket Mieczysław Mitkiewicz, a lengyel kultúra helyettes igazgatója adta át. az ünnepség után a lengyel vendég, a község vezetői és a hazafias népfőrt képviselői, valamint az uttorók koszorút helyeztek a két lengyel hős sírjára. /mti/

16.27/ju

ll
17.15/Due

-32-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-Lm

a mai bb 35. sz. hír /500 nyereség.../
2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

... 500 nyereséget - ezer, kétezer, ötezer és tízezer forintos vásárlási utalványokat - sorsolnak ki.

bb 60. magasan felettünk megjelentek az enyhe légtömegek

i tz/gg-lm bs

1968. december 14.

Szombatra virradó éjszaka déli irányban kiszélesedett az a nyugatról keletre haladó légáramlás, amely enyhe levegőt szállított és szállít továbbra is skandináviában, Finnországba és a Szovjetunió európai területének északi felébe. ennek az atlanti óceán déli részéből származó levegőnek a hatására a Szovjetunió nagy részében havazások voltak, s ott Szombaton hajnalban általában mínusz 4- és mínusz 8 fok közötti hőmérsékletet mértek, a Baltikum térségében pedig Szombaton reggel a legalacsonyabb hőmérséklet is 0 és plusz 1 fok között volt.

Szombaton a déli órákban a Kárpát-medencében nagy kiterjedésű felhősödés alakult ki, mert a lassu leszálló légmozgás mind keletebbre vonuló zónája fokozatosan teret engedett a Balkánon és az Adrián át észak felé haladó, földközi tengeri eredetű enyhe légtömegeknek. ez az enyhe légáramlás egyelőre csak a magasban érkezett fölénk, de hatásai a földfelszíni viszonyokat is befolyásolják.

Szombaton délelőtt hazánkban már mínusz 2 és plusz 2 fok között volt a hőmérséklet, szemben az előző napok mínusz 1 és mínusz 8 fok közötti értékeivel. s a felhők miatt valószínűleg a vasárnapra virradó éjszaka is enyhébb lesz az előzőnél.

a havazások a déli és délnyugati megyékből kiterjednek majd az ország nagyobb részére, de csak szórványos jelleggel és a lehulló hó mennyisége mind a közlekedés, mind a sportolás szempontjából jelentéktelen marad.

Mindezek alapján vasárnap estig jobbra felhős, párás, helyenként ködös idő várható. főleg az ország déli felében hószállingózás és havazás lehet. éjszaka mínusz 3 és mínusz 8 északon helyenként mínusz 10 fokig süllyed, vasárnap napközben 0 és mínusz 5 fok közé emelkedik a hőmérséklet. /mti/

16.32/s

ll
17.15/Due

- 33 -

bb 61. moszkvai és debreceni divattervezők tapasztalatcseréje
vid-kz/tné-lm ká 1968. december 14.

a moszkvai gum áruház manekenjeit, divattervezőit látta vendégül szombaton a debreceni ruhagyár, amely termékeinek nagy részét a szovjetunióba exportálja. az üzem manekenjei 60 új debreceni modellt mutattak be a vendégeknek. a legnagyobb sikert a selyemből készült női ruhák aratták. a bemutató után a moszkvai és a debreceni divattervezők kicserélték tapasztalataikat. a csokonai színházban a gum áruház manekenjei mutatták be a legújabb modelleket. /mti/

bb 62. elhunyt knöpfler henrikné
-lm ká 1968. december 14.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése december 17-én, fél-tíz órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /10., kozma u.6./

/mti/ mszmp 6.ker. bizottsága.

bb 67. kodály zoltánra emlékezik kecskemét

vid-cs/mné-lm ká 1968. december 14.

háromnapos ünnepségsorozat kezdődött szombaton kecskeméten kodály zoltán szülővárosában, a nagy zeneköltő születésének 86. évfordulója alkalmából. az uttörőházban kodály és a magyar népi zene címmel kiállítás nyílt, majd népdalbemutatót rendeztek, amelyen a helyi iskolák csoportjai és neves népművészek léptek fel. vasárnap népdal-műsorral folytatódik az emlékünnepe. ugyancsak vasárnap rendezik meg kecskeméten a hagyományos szép magyar beszéd versenyt, majd megkoszorúzzák a zeneszerző szülőházán elhelyezett emléktáblát. /mti/

16.32/ju

sl
1980Dwe

-34-

bb 63. hétéven éves a magyar vagon- és gépgyár énekkara

vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

a győri magyar vagon- és gépgyár kórusa fennállásának 70. évfordulóját ünnepelte szombaton. a jelenleg 85 főt számláló együttest hazánk egyik legnagyobb munkáskórusaként tartják számon. az ünnepégen csákiné, bárni olga, a művelődési központi igazgatója köszöntötte az énekkar tagjait, majd jutalmakat adott át a 30. illetve 40. éve munkálodó kórusatagoknak. az évforduló alkalmából az énekkar jubileumi hangversenyt adott, szabó miklós liszt-dijas karnagy vezetésével. /mti/

bb 64. „vagyunk az ifju gárda,, - jubileumi kiállítás pécsen

vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

a mecseki szénbányák kisz-bizottságának rendezésében „vagyunk az ifju gárda,, címmel jubileumi kiállítás nyílt szombaton a vállalat pécsi kulturtermében. a kiállítás a mecseki bányászfiatalok saját gyűjtéséből és a helytörténeti múzeum dokumentumaiból válogatott anyaggal szemlélteti a félévszázados magyarországi kommunista mozgalom és az ifjumunkás mozgalom kapcsolatait, együttes harcait. /mti/

bb 66. agrármérnök avatás debrecenben

vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

szombaton ünnepélyes, nyilvános tanácsülésen 128 agrármérnököt avattak a debreceni agrártudományi főiskolán. az ifju mezőgazdasági szakembereknek bencsik istván rektor adta át az oklevelet. az új agrármérnökök többsége tsz-ekben és állami gazdaságokban helyezkedik el. /mti/

16.43/ju

sl
1980Dwe

-35-

bb 61. moszkvai és debreceni divattervezők tapasztalatcseréje
vid-kz/tné-lm ká 1968. december 14.

a moszkvai gum áruház manekenjeit, divattervezőit látta vendégül szombaton a debreceni ruhagyár, amely termékeinek nagy részét a szovjetunióba exportálja. az üzem manekenjei 60 új debreceni modellt mutattak be a vendégeknek. a legnagyobb sikert a selyemből készült női ruhák aratták. a bemutató után a moszkvai és a debreceni divattervezők kicserélték tapasztalataikat. a csokonai színházban a gum áruház manekenjei mutatták be a legújabb modelleket. /mti/

bb 62. elhunyt knöpfler henrikné
-lm ká 1968. december 14.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista harcért érdemrend kitüntetettje. temetése december 17-én, fél-tíz óra-kor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /10., kozma u.6./

/mti/ mszmp 6.ker. bizottsága.

bb 67. kodály zoltánra emlékezik kecskemét
vid-cs/mné-lm ká 1968. december 14.

háromnapos ünnepségsorozat kezdődött szombaton kecskeméten kodály zoltán szülővárosában, a nagy zeneköltő születésének 86. évfordulója alkalmából. az uttörőházban kodály és a magyar népi zene címmel kiállítás nyílt, majd népdalbemutatót rendeztek, amelyen a helyi iskolák csoportjai és neves népművészek léptek fel. vasárnap népdal-műsorral folytatódik az emlékűnnepség. ugyancsak vasárnap rendezik meg kecskeméten a hagyományos szép magyar beszéd versenyt, majd megkoszorúzzák a zeneszerző szülőházán elhelyezett emléktáblát. /mti/

16.32/ju

ll
1420Dwe

-34-

bb 63. hétven éves a magyar vagon- és gépgyár énekkara
vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

a győri magyar vagon- és gépgyár kórusa fennállásának 70. évfordulóját ünnepelte szombaton. a jelenleg 85 főt számláló együttest hazánk egyik legnagyobb munkáskórusaként tartják számon. az ünnepégen csákiné, bárni olga, a művelődési központi igazgatója köszöntötte az énekkar tagjait, majd jutalmakat adott át a 30, illetve 40 éve munkálodó kórusatagoknak. az évforduló alkalmából az énekkar jubileumi hangversenyt adott, szabó miklós liszt-dijas karnagy vezetésével. /mti/

bb 64. „vagyunk az ifju gárda,, - jubileumi kiállítás pécsen
vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

a mecseki szénbányák kisz-bizottságának rendezésében „vagyunk az ifju gárda,, címmel jubileumi kiállítás nyílt szombaton a vállalat pécsi kulturtermeiben. a kiállítás a mecseki bányászfiatalok saját gyűjtéséből és a helytörténeti múzeum dokumentumaiból válogatott anyaggal szemlélteti a félévszázados magyarországi kommunista mozgalom és az ifjumunkás mozgalom kapcsolatait, együttes harcait. /mti/

bb 66. agrármérnök avatás debrecenben
vid-cs/mné-ju ká bs 1968. december 14.

szombaton ünnepélyes, nyilvános tanácsulésen 128 agrármérnököt avattak a debreceni agrártudományi főiskolán. az ifju mezőgazdasági szakembereknek bencsik istván rektor adta át az oklevelet. az új agrármérnökök többsége tsz-ekben és állami gazdaságokban helyezkedik el. /mti/

16.43/ju

ll
1420Dwe

-35-

bb 65. felavatták a miskolci házigyárat

b vid-kz-/tné-ju ká bs

1968. december 14.

Szombaton felavatták a 400 millió forintos költséggel épült miskolci házigyárat. Kivitelezése 1966-ban kezdődött meg a Kisz Borsod megyei bizottságának védnökségével. A jubileumi munkaverseny egyik szép eredményeként csaknem egy hónappal a határidő előtt készült el a gyár, amely évente 4200 lakáshoz elegendő panelet készít majd. A magas fokú gépesített gyár szovjet tervek alapján, szovjet berendezésekkel épült.

Az avató ünnepségen megjelent Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, f. j. Tyitov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, dr. Bodnár Ferenc, az MSZMP Borsod megyei bizottságának első titkára, Havasi Béla, a miskolci városi pártbizottság első titkára, Gyöngyösi István, az építők szakszervezetének főtitkára, dr. Ladányi József, a Borsod megyei és dr. Fekete László, a miskolci városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a Szovjetunió külföldi kapcsolatok állami bizottságának és Moszkva város külföldi kapcsolatok intézetének vezető munkatársai. Ott voltak a társadalmi szervek vezetői, a beruházók és a kivitelezést végző magyar-szovjet szerelők, továbbá Kazincbarcika, Ózd és Tiszaszerdahely város képviselői. Az ünnepségen Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter mondott beszédet. - Ugyyszólván nincs olyan nap - hangoztatta -, amikor ne adnának át valamilyen új építő- vagy építőanyagipari létesítményt. Fontosságát tekintve az elsők között említhetjük az új miskolci házigyárat, amelynek a lakáshány megszüntetésében lesz fontos szerepe. Nemcsak a múlt mulasztásait kell pótolnunk, de minden magyar állampolgárnak a szocializmus viszonyaihoz méltó lakást kell biztosítanunk. A felszabadulás óta egymillió új lakás épült az országban. A lakosság egyharmada jutott új lakáshoz. A párt- és kormány-határozat elveinek megfelelően azonban a továbbiakban is nagy feladatok várnak az építőiparra. Ennek megoldását segíti majd az új miskolci házigyár, amely az ország negyedik ilyen üzeme. A házigyárakkal kapcsolatos tapasztalataink kedvezőek. Megteremtették a lakásépítés ipari bázisát, s ez lehetőséget ad arra, hogy a harmadik ötéves tervre előirányzott 400 ezer lakás megépüljön.

Elismeréssel szólt a miniszter a miskolci házigyár építőiről. Köszönatát fejezte ki a szovjet szakértőknek és szerelőknek, akik a magyar munkásokkal vállalták a munkát, s nagy szerepük van abban, hogy a fontos üzem határidő előtt indulhatott.

/ folyt. köv. /

16.50/ju

le

-36-

bb 65. / felavatták a ... 1. folyt./-ju

Az üzemeltetők nevében Vincze Géza, a borsodi állami építőipari vállalat igazgatója vette át a gyárat. Szólt arról, hogy a már épülő kompletációs üzemből előre elkészítik a lakások belső kialakításához szükséges szerelvényeket, s ezeket „előre csomagolva„ szállítják az építkezésekhez.

f. j. Tyitov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete felhívásában a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok egyik fontos és szép eredményének nevezte az új miskolci házigyárat.

Az ünnepség végén Bondor József miniszter és Vincze Géza vállalati igazgató az építőipar-, illetve a vállalat kiváló dolgozója kitüntetését adták át a házigyár építésében és szerelésében kitűnt dolgozóknak. Vincze Géza a borsodi állami építőipari vállalat igazgatója 18 évi eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetését kapta.

Az ünnepség befejeztével a résztvevők megtekintették az új házigyárat. /mt1/

--

bb 68. Lottó nyereményjegyzék

tr-ju la

1968. december 14.

Az 50. játékhetre beérkezett 6.458.513 darab lottószelvény. Öttalálatos szelvény nincs. négy találatot 56 fogadó ért el, nyereményük az illeték levonása után egyenként 69.198 forint. három találatot 5.342 fogadó ért el, az illeték levonása után a nyeremény 363 forint. kéttalálatot 139.865 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 17 forint. /mt1/

--

16.55/-s

- 37 -

le
KisDny

a szerkesztőségek figyelmébe!

tr-lm la

1968. december 14.

a bb 30. sz. hír /az országos gyorsíró- és gépiróverseny eredménye/ harmadik bekezdésének második sorában a 330 szótagos fok helyett
300 /háromszáz/ szótagos fok irándó./mti/

bb 69. hétfőn indul bajára a jégtörőhajók első csoportja - jégtelenítették a felszíni vízmű rácsozatát - nincs fennakadás a főváros vízellátásában

ö sb/hbj-lk-lm la

1968. december 14.

folyóinkon erősödött a jegesedés. a szombat esti jelentések szerint a dráva kivételével már valamennyi mellékfolyó vizét kisebb-nagyobb megszakítással álló jégpáncél borítja. a tiszán vásárosnaménytől tokajig és a zagyva torkolatának környékén áll a jég, másutt zajlik a folyó. tiszafüred és nagykőrös között nemcsak a víztükör egyharmadát és felét, hanem teljes folyószélességben eltakarja a vizet a zajló jég, a dunán pénteken még csak jobbra budapestig, s szombatra már a teljes magyar szakaszra kiterjedt a zajlás. a meder nagyobb részén a víztükör 20-30 százalékát borítják jégtáblák. az előrejelzések szerint hétfőre az átlagos dunai jégfedettség eléri majd az 50 százalékot. ezért az árvízvédelmi- és belvízvédelmi központi szervezet utasítására hétfőn elindul budapestről bajai támaszpontjára a jégtörőhajók első csoportja és utközben már ösztöri, utjára indítja a parthoz fagyott jégkaréjakat.

huszonnégy óra leforgása alatt 639 263 köbméter vizet juttatott a vízművek különböző telepeiről a hálózatba és ez elegendőnek is bizonyult, nem volt fennakadás a vízellátásban. a 639 263 köbméterből 174 850 köbmétert a felszíni vízműből nyertek, - igen nagy erőfeszítéssel. a dunába süllyesztett rácsozat körül ugyanis nagy jégtáblák vonultak le és a rácsozatot is jégkása fonta körül. a vízművek dolgozói azonban igen nagy erőfeszítéssel eredményesen küzdöttek meg a jéggel, s így a duna-víz zavartalanul jutott be a felszíni vízműbe. továbbra is nagy gondot fordítanak arra, hogy a felszíni vízmű elegendő vizet juttathasson budapestnek, s a víz minősége is megfeleljen a követelményeknek.

/folyt.köv/

16.56/Lm

- 38 -

bb 69. /hétfőn indul... 1. folyt./-lm

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az érdekelteket, hogy a jégzajlás miatt a budafok belváros - csepel művek, budafok vágóhid-utca - csepel-sziget rózsza utca között közlekedő hajóátkeléseket december 14-től megszünteti./mti/

bb 71. huszévesek a hajdusági gépállomások - ünnepség debrecenben

a vid-cs/mné-lm la

1968. december 14.

debrecenben, a mezőgazdasági gépjavitó vállalat kulturteremben szombaton jubileumi ünnepséget rendeztek a hajdubihar megyei gépállomások megalakulásának 20. évfordulója alkalmából. az ünnepségen 23 gépállomási szakember vett részt, akik kezdettől fogva a mezőgazdasági gépek javításával, karbantartásával foglalkoztak. toth imre, a megyei tanács vb. mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályvezetőhelyettese ünnepi beszédében méltatta a megye 10, 1948-ban szervezett gépállomásának munkásságát, eredményeit. hangsúlyozta, hogy a tsz-ekben végzett munkákkal párhuzamosan több ezer gépállomási szakember segítette a közös gazdaságok munkáját, s jelenleg ezek a megye tsz-eiben dolgoznak traktorvezetőkként, szerelőkként és gépcsoportvezetőkként. a 11 hajdusági gépállomás most a műszaki fejlesztésben és a gépjavitásban nyújt hatékony segítséget a közös gazdaságnak. ideai termelési értékük meghaladja a 400 millió forintot, s ebben már nagy számmal szerepelnek a gépalkatrészek, sőt az új gépek is. kiss jános megyei igazgató kitüntetések, jutalmakat és okleveleket nyújtott át a 23 legrégebbi gépállomási dolgozónak./mti/

bb 72. szilágyi béla külügyminiszter-helyettes

tné-lm sr

1968. december 14.

fogadta tancred ibsen-t, a norvég királyság új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

17.00/Lm

- 39 -

de
18.15 Dm

bb 70. jövőre túlhaladja a hárommillió tonnát az ország acéltermelése

t sl/gg szb la

1968. december 14.

dr. horváth jános, a magyar vas- és acélipari egyesülés vezérigazgatója szombaton tájékoztatta az újságírókat a magyar vaskohászat munkájáról és jövő évi terveiről.

elmondotta, hogy az idén szinte ugrásszerűen megnőtt a kohászati termékek iránti kereslet. a vaskohászat 1968-ban tíz százalékkal, tehát az ipar átlagánál jóval nagyobb mértékben növelte termelését, jövőre az ideinél 6 százalékkal gyártnak többet, ezen belül azonban az acéltermelés további 9 százalékkal emelkedik. ilyen módon az ország történetében először az ország acéltermelése jövőre túlhaladja a hárommillió tonnát.

a vezérigazgató utalt a magyar-szovjet vaskohászati tárgyalásokra, amelyek eredményeként a szovjetunió vállalkozott arra, hogy a növekvő termeléshez az eddiginél több alapanyagot szállít, ilyen módon jövőre előreláthatólag a vasércből, a kohókokszból és a különböző ötvözőanyagokból megfelelő mennyiség áll rendelkezésre.

hazánkban a hengerelt áru iránti igény továbbra is igen nagy, a vaskohászat minden tőle telhetőt megtesz, hogy a keresletet kielégítse. mivel hazánkban a hengerművek teljesítő képessége nagyobb, mint a nyersacélt gyártó üzemeké, 1968-ban mintegy 300 000 tonna nyersacélnak megfelelő öntecset és félterméket hoztunk be, amiért készáruval fizettünk. mivel jövőre növekszik acéltermelésünk, az ideihez hasonló ügyletekre kevésbé lesz szükség és az így felszabaduló kész termékeket a hazai fogyasztóknak adhatják.

a vaskohászat egyik legnagyobb problémája, hogy kevés az acélgyártáshoz szükséges vashulladék. az idén 875 ezer tonnát gyűjtenek össze, s ezért majdnem másfélmilliárd forintot fizetnek ki a vállalatoknak.

jövőre az ideinél hatvanezer tonnával több hulladékvasra lesz szükség, még pedig oly módon, hogy az 1969. évi indulókészlet elérje legalább a 80-90 ezer tonnát. a kohászati alapanyagellátó vállalat nagyarányú vasgyűjtő akciót szervezett, hogy e fontos alapanyagból a megfelelő mennyiség rendelkezésre álljon. a vashulladékot külföldről igen nehéz beszerezni, a szocialista országokból egyáltalán nem tudunk vásárolni, tőkés cégeknek pedig, ha egyáltalán vásárolni tudnánk tőlük, a jövő évi több mint 900 000 tonna vashulladékért 45 millió dollárt kellene kifizetnünk. ezért felhívták valamennyi üzemünket, hogy a települőkön heverő hulladékvasat adják át a kohászati alapanyagellátó vállalatnak. a legjobb vasgyűjtőket megjutalmazzák. /mti/

17.05/Lm

- 40 -

bb 73. embargó 19.00 h-ig!

„egy igazi ur,, „három játék,, - bemutató a józsef attila és a madáchban

t pr/gk-lm sr

1968. december 14.

szombaton a fővárosban két színház tartotta meg bemutatónapját ez évre szánt utolsó premierjét. a józsef attila színház társulata eugene o'neill „egy igazi ur,, című drámáját állította színpadra benedek árpád rendezésében. a magyarországi ősbemutató főbb szerepeit újréti lászló, mádi szabó gábor, szemes mari, voith ági, bara margit és horváth gyula játszotta.

a madách színház kamaraszínházában „három játék,, címmel három egyfelvonásost mutattak be. kerényi imre rendezte hubay miklós „antipygmalion,, és sarkadi imre „a próféta,, című darabját. az előbbinek lőte attila és almási éva, az utóbbinak cs.németh lajos, gombos katalin, juhász jácint, ujlaki lászló és a főiskolás piros ildikó játssza a főbb szerepeit. a harmadik egyfelvonásos a „gőz,, karinthy ferenc munkája és lengyel györgy rendezte. két figuráját körmendi jános és márkus lászló alakította. /mti/

--

bb 74. embargó 20 óráig!

népek barátsága bálja

t fe/tr-lm sr

1968. december 14.

a bolgár, a lengyel és az ndk budapesti kulturális központja szombaton este a magyar néphadsereg központi klubjában tartotta a hagyományos népek barátsága bálját. a vidám hangulatu barátság-esten a nagy számban megjelent közönség szórakoztatásáról többek között harangozó teri és aradszky lászló gondoskodott. közreműködött a magyar néphadsereg központi klubjának tánczenekara. /mti/

--

18.10/Lm

- 41 -

de
1832Dny

bb 75. embargó 20 óráig!

elutazott a román béketanács küldöttsége - stelian ionescu nyilatkozata

t d1/gk-lm sr

1968. december 14.

szombaton elutazott budapestről a román béketanács küldöttsége, amely az országos béketanács meghívására egy hetet töltött hazánkban. a vendégek stelian ionescu, a román béketanács alelnöke és valeriu voica a bukaresti békebizottság titkára - budapesten és vidéken tanulmányozták a magyar békemozgalom tevékenységét. a fővároson kívül ellátogattak baranya és veszprém megyébe is.

a küldöttség szombat délelőtt az országos béketanács székházában találkozott és eszmecsereit folytatott a magyar békemozgalom több vezetőjével. az összejövetelen részt vett kovács dezsóné és terényi istván, az országos béketanács alelnökei, valamint sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára. ott volt juhász róbert, a hazafias népfront országos tanácsa belpolitikai titkárságának vezetője. a delegáció a későbbiekben tisztelgő látogatást tett dr. sik endrénél, az országos béketanács nemzetközi lenin-békedijs elnökénél.

stelian ionescu, a küldöttség vezetője elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. elmondotta:

- örömmel tettünk eleget az országos béketanács kedves meghívásának, s viszonztuk delegációjának egy korábbi romániai látogatását. sok hasznos tapasztalattal gazdagodtunk. személyesen is megismerkedtünk a magyar békemozgalom eleven, változatos tevékenységével, amely a lakosság legkülönbözőbb rétegeinek részvételével szolgálja közös ügyünket, a békét. az itt töltött napok is megerősítették meggyőződésünket, hogy helyes, ha a különböző országok békemozgalmainak vezetői és képviselői rendszeresen meglátogatják egymást. a találkozók hozzájárulnak a népek jobb megismeréséhez és javára válnak munkáiknak is. a jelenlegi nemzetközi helyzetben arra kell törekednünk, hogy erősítsük egységünket, elmélyítsük együttműködésünket. reméljük, hogy jövőre újra sor kerülhet az országos béketanács delegációjának romániai útjára.

/folyt.köv./

.3

- 42 -

fo 10¹⁵

bb 75. /elutazott... 1. folyt./-lm

- budapesten és vidéken egyaránt lehetőség nyílt, hogy a legkülönbözőbb területeken tanulmányozzuk az emberek életét, munkáját. láttuk a szocializmus építésében és kiteljesítésében elért eredményeket, a városok és köztük is elsősorban budapest fejlődését. tanúi voltunk, hogy a baráti magyar népköztársaságban mind az állami, mind a pártszervek sokat tesznek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításáért, az emberek pedig mindenütt jobb eredményekre törekednek. ez jellemzi a mi társadalmi rendszerünket.

- érdekes tapasztalatokat gyűjtöttünk a gazdaságirányítás új rendszeréről is. az volt a benyomásunk, hogy ez a reform összhangban áll magyarország gazdasági helyzetével, adottságaival és arra ösztönzi a különböző területek gazdáit, hogy a helyi feltételekhez, viszonyokhoz és sajátosságokhoz szabják terveiket. képet kaptunk a hazafias népfront keretében kibontakozott sokrétű, eleven tevékenységről is. ez azért is tanulságos számunkra, mert hazánkban éppen a közelmúltban alakult meg, s most kezd munkához a szocialista nemzeti egységfront, amelynek országos tanácsába engem is beválasztottak -, mondotta többek között stelian ionescu./mti/

.-.

bb 76. a bukaresti balettművészek bucsuelőadása

k ol/lk-lm sr

1968. december 14.

a román állami opera- és balettszínház hazánkban vendégszereplő táncművészei szombaton tartották bucsuelőadásukat a budapesti operaház színpadán. az est műsorán csajkovszkij: a hattyúk tava című 4 felvonásos balettje szerepelt. a sikeres előadás koreográfusa és rendezője oleg danovski, a diszletek és jelmezek tervezője ion ipser volt. az operaház zenekarát cornel traillescu vezényelte. a főbb szerepekben cristina hannel-t, dan moise-t, petre ciortea-t, mihaíl sorotzki-t, gabriela danovski-t és ion tughearu-t tapsolhatta meg a közönség./mti/

.-.

- 43-

fo 10¹⁵

bb 77. időjárásjelentés

tr-ju la

1968. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én, szombaton este:

az éjszakai lehülés tovább gyengül

várható időjárás vasárnap estig: felhős, párás, a reggeli órákban ködös idő, elsősorban az ország déli felében hószállingózással, havazással. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő keleti-délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 1- minusz 4 fok között. /mti/

--

bb 78. halálos közlekedési balesetek

tr-ju la

1968. december 14.

szombaton pákozdi község belterületén fiath józsef 26 éves gépkocsivezető, nadapi lakos a székesfehérvári 14-es aköv tehergépkocsijával elütötte varga gaborné 74 éves eltartott pákozdi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a balesetet az okozta, hogy vargané szabálytalanul haladt át az uttesten.

kiskunfélegyháza külterületén horváth istván 26 éves segédmunkás, kiskunfélegyházi lakos motorkerékpárjával nekiütöközött egy kétfogatu lovaskocsinak, amelyet tarjányi mátyás, 58 éves tsz-fogatos, kiskunfélegyházi lakos hajtott. a baleset következtében horváth a helyszínen meghalt. a baleset oka: horváth gyorsan hajtott és figyelmetlenül vezetett. /mti/

--

ft 20¹⁰

- 44 -

bb 79. budapestre érkezett mongólia külkereskedelmi miniszter-helyettese

t sz/j/-s la

1968. december 14.

az 1969. évi magyar-mongol árucseretárgyalások befejezésére és a jegyzőkönyv aláírására szombaton budapestre érkezett nosvon ocsirabal, a mongol népköztársaság külkereskedelmi miniszterhelyettese. /mti/

--

ft 21²⁰

- v é g e -

- 45 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 15.

bb 1. adalékok a balaton háromezer éves történetéről

a vid-cs/tné-ju ká la

1968. december 15.

a keszthelyi balaton muzeum dokumentumgyűjteményében érdekes oklevelek, régészeti leletek tanuskodnak a magyar tenger három-ezer éves történetéről. ezek segítségével a kutatók kimutatták, hogyan változott napjainkig a tó vizállása, az időszámításunk előtti nyolcadik századtól a római korig terjedő időszakban - a feltárt sírok leletei alapján - megállapították, hogy a tó vízszintje a mainál 2-3 méterrel magasabb volt, ugyanis a feltárt sírok mindegyike legalább 107 méteres magasságban helyezkedik el a tengerszint felett, a rómaiaknak nem felett meg a bővizű balaton: zsilipek építésével, tervszerű lecsapolásokkal 2-3 méterrel csökkentték a tó szintjét, hogy a barbár törzsek elleni harcban a légiók jobban áttekinthessék a tájat, a hun birodalom korszakában a balaton elmoszasodott és fokozatosan nőtt a víz szintje is, akkoriban somogy megye egy része is víz alá került, ebből az időből ered számos ma is használt földrajzi név, a balatonberény és böhönye közötti völgyeket betöltő vizet például balaton folyónak a nevezték, a síó völgyét mezőkomárom felett lezárták, s ez később tovább fokozta a tó telítettségét, ez a helyzet a tatárveszedelem idején előnyös volt a magyarok számára, ez idő tájt, körülbelül 1240-1245 között érte el a balaton a legmagasabb szintjét, amikor a vizállás legalább 6-7 méterrel volt magasabb a mainál. ekkor vált tihany szigetté, a középkori oklevelek tihanyt egészen 1650-ig szigetként emlegetik, az utolsó erre utaló metszet 1687-ből való, amely a tihanyaszófi nyeret még mindig félig elöntött állapotban ábrázolja. /mti/

9.15/ju

15¹⁵